

HOTĂRÂRE

cu privire la Raportul Comisiei de evaluare externă a judecătorului Elena Bolocan de la Judecătoria Chișinău, candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru

15 iulie 2025
nr. 375/30

mun. Chișinău

Examinând Raportul Comisiei de evaluare externă a judecătorului Elena Bolocan de la Judecătoria Chișinău, candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru (anterior Curtea de Apel Chișinău), luând act de informația membrului CSM Sergiu Băieșu, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

CONSTATĂ :

I. Procedura de evaluare în cadrul Comisiei de evaluare:

1.1. La 17 august 2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 252 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, în vigoare de la 22 august 2023 (*în continuare - Legea nr. 252/2023*).

La 15 iunie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a numit în funcție membrii Comisiei de evaluare a judecătorilor (*în continuare - Comisia de evaluare*).

Subiecți ai evaluării sunt judecătorii care, din 1 ianuarie 2017 și până la data intrării în vigoare a prezentei legi, au exercitat funcția de președinte și/sau vicepreședinte a judecătoriilor, inclusiv cei care au asigurat interimatul acestor funcții pentru un termen mai mare de un an și *judecătorii curților de apel* aflați în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, cât și *candidații la aceste funcții* care vor câștiga concursurile pentru ocuparea funcțiilor respective până la 31 decembrie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 11, alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia de evaluare verifică integritatea etică și financiară a subiectului, iar conform alin. (2) un subiect nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia stabilește existența situațiilor prevăzute de alineatul respectiv. Potrivit alin. (3), Comisia stabilește că un subiect nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă are dubii serioase determinate de faptele care sunt considerate încălcări ale criteriilor de evaluare. Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare textul care îl însoțește, i.e. „determinate de faptul că”. Teza în discuție sugerează că Comisia trebuie să stabilească „faptul” că o anumită conduită a avut loc.

Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii este de 58.500 MDL.

1.2. La 5 februarie 2025, pe baza articolului 12, alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii

informația care a inclus candidatura Elenei Bolocan pentru funcția de judecător la Curtea de Apel Centru (*în continuare subiectul*).

1.3. La 7 februarie 2025, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze un chestionar de etică și declarațiile prevăzute la articolul 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 în termen de 10 zile de la data notificării (*în continuare, ambele denumite împreună „declarația pentru ultimii cinci ani”*). La 14 februarie 2025, subiectul a returnat declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul completate.

La 28 februarie 2025, Comisia a notificat subiectul că dosarul său de evaluare a fost repartizat aleatoriu Completului „A” din care fac parte membrii Andrei Bivol, Lilian Enciu și Lavly Perling. De asemenea, subiectul a fost informat despre dreptul de a solicita în scris și în cel mai scurt timp posibil recuzarea membrilor.

Comisia a evaluat conformitatea cu criteriile de integritate etică și financiară în ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere că declarațiile fiscale și, după caz, declarațiile de avere și interese personale se depun la început de an pentru întregul an precedent, pentru criteriul de integritate financiară, perioada de evaluare a inclus 2012-2023 și 2014-2023. Pentru criteriile de integritate etică, perioada de evaluare a inclus ultimii 5 sau, respectiv, 10 ani, calculați în mod regresiv din prima zi anterioară datei notificării.

În ultimii 12 ani din perioada de evaluare, subiectul a avut obligația de a depune declarații, atât în conformitate cu Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și în conformitate cu Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății pentru persoanele cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere.

Comisia a solicitat și a obținut informații din numeroase surse. Nicio sursă nu a informat Comisia despre evoluții ulterioare sau eventuale corectări ale informațiilor furnizate. Sursele solicitate să prezinte informații despre subiect au inclus Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție (*în continuare „PA”*), Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (*în continuare „PCCOCS”*), Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție (*în continuare „CNA”*), Autoritatea Națională de Integritate, Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale (*în continuare „CNAS”*), Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, bănci (Moldincombank S.A., MAIB S.A., Victoriabank S.A., Banca Socială S.A., Banca de Economii S.A.), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, și Agenția Servicii Publice. De asemenea, Comisia a obținut informații de la alte instituții publice și entități private, surse deschise precum rețelele de socializare și articolele jurnalistice de investigație. Au fost primite două petiții de la persoane. Acestea au fost incluse în dosarul de evaluare. Toate informațiile primite au fost verificate minuțios din punctul de vedere al corectitudinii și al relevanței.

Înainte de aprobarea raportului, Comisia le-a solicitat Procuraturii Generale, PA, PCCOCS și CNA să confirme că nu au existat modificări în răspunsurile anterioare. PCCOCS, CNA și PA au răspuns, însă Procuratura Generală nu a răspuns la solicitarea Comisiei în termenul prevăzut de lege.

La 3 aprilie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 13 aprilie 2025 (în continuare „prima rundă de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.

La 30 mai 2025, Comisia a notificat subiectul că, pe baza informațiilor colectate și analizate, nu a constatat dubii cu privire la corespunderea acestuia cu criteriile de integritate. Subiectului i-a fost transmisă o notificare scrisă cu privire la desfășurarea audierii. Notificarea menționa că, în cazul în care subiectul refuză să participe, dar confirmă exactitatea informațiilor prezentate anterior, Comisia va aproba, în absența unor noi informații sau evoluții, un raport cu propunerea de promovare a evaluării.

Subiectul avea dreptul să solicite accesul la toate materialele din dosarul său de evaluare cu cel puțin șapte zile înainte de audiere. Cu toate acestea, subiectul a decis să nu își exercite acest drept.

La 10 iunie 2025, Comisia a organizat o audiere publică. În cadrul audierii, subiectul a reafirmat acuratețea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile oferite anterior.

1.4. La 13 iunie 2025 Comisia de evaluare a remis în adresa Consiliului Superior al Magistraturii Raportul din 12 iunie 2025 de evaluare externă a candidatului la funcția de judecător al Curții de Apel Centru Elena Bolocan.

1.5. Conform Raportului de evaluare, Comisia a propus ca subiectul să promoveze evaluarea externă efectuată în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 11 din Legea nr. 252/2023.

II. Examinarea de către Consiliul Superior al Magistraturii a rezultatelor evaluării:

2.1. Potrivit art. 18 alin. (3) din Legea 252/2023, în cel mult 30 de zile de la recepționarea documentelor menționate la art. 17 alin. (6), prin hotărâre motivată, Consiliul Superior al Magistraturii:

a) acceptă raportul cu privire la evaluare și constată promovarea sau nepromovarea evaluării;

b) respinge raportul cu privire la evaluare și dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare, dacă constată circumstanțe de fapt sau erori procedurale care puteau duce la promovarea sau, după caz, nepromovarea evaluării;

c) după recepționarea raportului cu privire la evaluare, întocmit ca urmare a reluării evaluării prevăzute la lit. b), acceptă raportul conform lit. a) sau îl respinge și constată promovarea sau nepromovarea evaluării.

2.2. Conform art. 18 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Consiliul Superior al Magistraturii examinează în ședință rezultatele evaluării subiectului în baza dosarului recepționat de la Comisia de evaluare. Subiectul evaluării poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitate de a le prezenta anterior. Reprezentantul comisiei de evaluare și subiectul evaluării, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.

Totodată, alineatul (2) al aceluiași articol prevede că în procesul examinării rezultatelor evaluării, Consiliul Superior al Magistraturii ține cont de dovezile care confirmă săvârșirea de către subiectul evaluării a faptelor prevăzute la art.11 alin. (2) și (3).

2.3. La 13 iunie 2025, Consiliul Superior al Magistraturii (*în continuare CSM*) a recepționat de la Comisia de evaluare Raportul cu privire la evaluarea subiectului Elena Bolocan întocmit în limbile engleză și română, precum și dosarul de evaluare (în volum de 254 de documente, 1852 pagini).

Prin Hotărârea CSM nr. 356/28 din 1 iulie 2025, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit până la termenul maxim procedurile administrative de examinare a rapoartelor Comisiei de evaluare externă, printre care și în privința subiectului Elena Bolocan.

Consiliul a stabilit pentru data de 15 iulie 2025 o ședința publică în cadrul căreia s-au pus în discuție rezultatele evaluării de către Comisia de evaluare a judecătorului Elena Bolocan de la Judecătoria Chișinău, candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru.

În ședința Plenului CSM reprezentantul Comisiei de evaluare nu s-a prezentat, fiind citat legal despre data, ora și locul desfășurării ședinței.

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Plenul CSM cu unanimitatea voturilor a hotărât posibilă examinarea Raportului de evaluare a subiectului în lipsa reprezentantului Comisiei de evaluare.

2.4. În ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 15 iulie 2025, subiectul evaluării, Elena Bolocan, a susținut concluziile formulate de Comisia de evaluare și a solicitat aprobarea raportului cu promovarea în urma evaluării.

III. Aprecierea rezultatelor evaluării de către Consiliul Superior al Magistraturii:

3.1. Analizând dosarul de evaluare recepționat de la Comisia de evaluare, audiind subiectul, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele.

3.2. Subiectul este judecător la Judecătoria Chișinău din decembrie 2023. În mai 2025, aceasta a fost transferată temporar la Curtea de Apel Centru. Până la 27 decembrie 2024, această instanță era denumită Curtea de Apel Chișinău.

Anterior, subiectul a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Călărași în anul 2016, iar în anul 2017 a fost numit judecător la Judecătoria Strășeni, sediul Călărași.

3.3. Examinând rezultatele evaluării subiectului, în baza dosarului de evaluare, Consiliul Superior al Magistraturii ajunge la concluzia de a accepta Raportul Comisiei de evaluare privind propunerea de promovare a evaluării externe, din considerentele ce urmează.

3.4. Conform concluziilor din Raportul de evaluare, în privința subiectului, Comisia a analizat și, după caz, a solicitat clarificări suplimentare cu privire la o potențială abatere de la regulile de etică în legătură cu hotărârile judecătorești pronunțate de subiect care, în urma examinării inițiale, a ridicat dubii cu privire la respectarea criteriilor stabilite de lege.

Potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect

3.5. Comisia a primit două petiții cu referire la hotărârile pronunțate de subiect în două cauze. În urma analizei cauzelor, Comisia constată că, în general, acestea reflectă nemulțumirea față de soluțiile pronunțate, decât dovezi ale unor abateri etice. Totuși, cauzele au fost examinate în vederea identificării posibilelor încălcări de ordin etic.

Prima petiție

3.6. Petiționarul, S.B., a intentat o acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului pentru Egalitate, terț Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, solicitând anularea actului administrativ defavorabil privind locul său de muncă, invocând o presupusă discriminare. Subiectul a respins această acțiune ca fiind neîntemeiată și parțial inadmisibilă.

Petiționarul a indicat că hotărârea subiectului se bazează pe presupuse declarații și probe false. Acesta a menționat că a prezentat instanței dovezi și documente oficiale care demonstau caracterul fals al declarațiilor.

În hotărârea emisă la data de 6 februarie 2025, subiectul a precizat că faptele invocate nu constituie hărțuire sau discriminare în sensul Legii nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității. Prin urmare, subiectul a concluzionat că petiționarul nu a reușit să probeze un comportament discriminatoriu și că Consiliul de Egalitate și-a justificat suficient decizia. Subiectul a menționat că, deși S.B. s-a confruntat cu măsuri care i-au afectat confortul profesional, aceste acțiuni păreau să aibă o bază legală și nu s-a demonstrat că ar fi fost motivate exclusiv de discriminare sau hărțuire.

A doua petiție

3.7. Petiționarul, O.O., a intentat o acțiune în contencios administrativ împotriva CNAS, terț Inspectoratul General al Poliției, solicitând anularea actului administrativ defavorabil prin care a fost stabilit cuantumul pensiei sale. Acesta a susținut că CNAS a exclus nejustificat anumite plăți suplimentare din baza de calcul a pensiei. Subiectul a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Petiționarul a invocat încălcarea de către subiect a normelor procedurale și a principiului imparțialității, afirmând că aprecierea probelor a fost superficială, iar dispozițiile legale relevante au fost interpretate eronat. De asemenea, acesta a susținut că hotărârea pronunțată creează un precedent periculos pentru autoritățile statului implicate în procesul de aderare la Uniunea Europeană, deoarece acestea riscă să fie lipsite de recunoștința statului, sub formă de remunerare bănească la pensie, pentru aportul la acest proces.

În Hotărârea din 20 februarie 2025, subiectul a motivat legalitatea excluderii plăților suplimentare invocate de petiționar din baza de calcul a pensiei, făcând trimitere la dispozițiile legale aplicabile.

Aprecierea Comisiei

3.8. În contextul cerințelor privind integritatea etică prevăzute la articolul 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, Curtea Constituțională a clarificat că textul „a încălcat grav” stabilește un prag ridicat pentru constatarea încălcării regulilor de etică și conduită profesională aplicabile judecătorilor și procurorilor (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, § 185). De asemenea, Curtea a menționat că Comisia nu este competentă să se pronunțe asupra legalității hotărârilor emise de judecători.

În Hotărârea din 6 februarie 2025 și în Hotărârea din 20 februarie 2025 sunt expuse raționamentele judecătorului. Comisia nu constată că aceste hotărâri încalcă criteriile de integritate etică.

Având în vedere dovezile prezentate de petiționar sau altfel obținute de Comisie, nu există fapte care ridică îndoieli cu privire la respectarea de către subiect a criteriilor de integritate etică, astfel cum este prevăzut la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023.

Constatarea Consiliului Superior al Magistraturii:

3.9. Din analiza conținutului petițiilor și a informațiilor prezentate de subiectul evaluării, s-a constatat lipsa oricăror fapte care ar putea ridica îndoieli privind respectarea de către acesta a criteriilor de integritate etică, astfel cum sunt prevăzute la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023. În esență, petiționarii S.B. și O.O. își exprimă dezacordul față de soluția instanței de judecată.

Comisia de evaluare și Consiliul Superior al Magistraturii nu sunt instanțe judecătorești și nu au competența legală de a se implica în procesul de soluționare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor. Acestea nu pot aprecia legalitatea și temeinicia hotărârilor pronunțate, nu pot interpreta sau evalua probele administrate în dosar de către instanțe. Orice astfel de intervenție ar reprezenta o imixtiune gravă în actul de justiție și o încălcare a separației competențelor consacrată de lege.

Hotărârile instanțelor judecătorești pot fi contestate doar prin căile legale prevăzute de legislația procesuală, nu prin intermediul unor petiții adresate Comisiei de evaluare a judecătorilor în temeiul Legii nr. 252/2023, doar pentru că o parte nu este de acord cu soluția adoptată.

3.10. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că evaluarea candidatului la funcția de judecător al Curții de Apel Centru Elena Bolocan, a fost efectuată de Comisia de evaluare externă cu respectarea procedurii. Raportul de evaluare nu a identificat nicio neconformitate cu criteriile prevăzute la articolul 11 din Legea nr. 252/2023.

Urmează a fi reținut că evaluarea externă este reglementată de o lege adoptată de Parlament în anul 2023, după consultarea repetată cu Comisia de la Veneția, iar majoritatea recomandărilor Comisiei de la Veneția au fost acceptate. Legea a fost adoptată pentru a asigura integritatea judecătorilor și procurorilor și a sporirii încrederii societății în justiție. Comisia de la Veneția a examinat inclusiv necesitatea evaluării externe și a admis că, în contextul Republicii Moldova, aceasta ar putea avea loc. Până în prezent, Legea nr. 252/2023 a fost modificată de câteva ori.

3.11. Prin urmare, Plenul Consiliului concluzionează asupra soluției finale de acceptare a Raportul de promovare a evaluării externe de către Elena Bolocan, nefiind identificată nicio neconformitate cu criteriile prevăzute la articolul 11 din Legea nr. 252/2023.

3.12. În conformitate art. 18 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Consiliul Superior al Magistraturii acceptă raportul cu privire la evaluare și constată promovarea sau nepromovarea evaluării.

Iar, potrivit art. 18 alin. (4) din aceeași lege, hotărârea motivată a consiliului se expediază subiectului vizat și comisiei de evaluare, la adresele de

poștă electronică ale acestora, în termen de 3 zile de la data adoptării. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a consiliului în termen de 3 zile de la data expirării termenului de contestare sau, în cazul în care hotărârea este atacată, de la data pronunțării deciziei de către Curtea Supremă de Justiție.

3.13. În situația din speță, în urma examinării raportului Comisiei de evaluare, a materialelor acumulate pe parcursul evaluării cât și a poziției subiectului exprimate în cadrul audierii publice în fața Plenului, circumstanțe de fapt sau erori procedurale care puteau duce la nepromovarea evaluării de către subiect nu au fost constatate, motiv din care în cazul din față nu poate să existe o altă soluție decât acceptarea Raportului cu privire la evaluarea externă a subiectului și constatarea promovării evaluării de către ultimul.

Ținând cont de faptul că, prin Hotărârea CSM nr. 649/39 din 13 noiembrie 2024, judecătoarea Elena Bolocan a fost declarată învingătoare a concursului pentru suplinirea postului vacant de judecător la Curtea de Apel Centru, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544/1995, va propune Președintelui Republicii Moldova numirea acesteia în funcția de judecător la Curtea de Apel Centru.

4.1. În corespundere cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (*în redacția în vigoare până la 26 august 2022 conform HCC nr. 17 din 18 iulie 2024*), Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi.

4.2. În conformitate art. 18 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Consiliul Superior al Magistraturii acceptă raportul cu privire la evaluare și constată promovarea sau nepromovarea evaluării.

Iar, potrivit art. 18 alin. (4) din aceeași lege, hotărârea motivată a Consiliului se expediază subiectului vizat și comisiei de evaluare, la adresele de poștă electronică ale acestora, în termen de 3 zile de la data adoptării. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului în termen de 3 zile de la data expirării termenului de contestare sau, în cazul în care hotărârea este atacată, de la data pronunțării deciziei de către Curtea Supremă de Justiție.

4.3. În situația din speță, în urma examinării raportului Comisiei de evaluare, a materialelor acumulate pe parcursul evaluării cât și a poziției subiectului exprimate în cadrul audierii publice în fața Plenului, circumstanțe de fapt sau erori procedurale care puteau duce la nepromovarea evaluării de către subiect nu au fost constatate, motiv din care în cazul din față nu poate să existe o altă soluție decât acceptarea Raportului cu privire la evaluarea externă a judecătoarei Elena Bolocan de la Judecătoria Chișinău, candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru și constatarea promovării evaluării de către ultima.

4.4. Potrivit art. 19 alin. (1) și (3) din Legea nr. 252/2023, prin derogare de la prevederile Codului administrativ, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii poate fi contestată de către subiectul evaluării sau de către comisia de evaluare în termen de 15 zile de la recepționarea prin poștă electronică a actului respectiv.

4.5. Reieșind din raționamentele sus-menționate, în rezultatul exprimării votului membrilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prezenți la

ședință, cu 10 (zece) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotrivă”, în conformitate cu art. 4 și art. 8¹ alin. (2), art. 24 alin. (1) și art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, art. 3 și art. 18 din Legea privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, nr. 252/2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se acceptă Raportul cu privire la evaluarea externă a judecătorului Elena Bolocan de la Judecătoria Chișinău, candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru.

2. Se constată promovarea evaluării externe de judecătorul Elena Bolocan de la Judecătoria Chișinău.

3. Se propune Președintelui Republicii Moldova numirea în funcția de judecător la Curtea de Apel Centru, până la atingerea plafonului de vârstă, 65 de ani, a judecătorului Elena Bolocan.

4. Hotărârea poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la notificare.

5. Prezenta Hotărâre se expediază Președintelui Republicii Moldova, doamnei Elena Bolocan, Comisiei de evaluare și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii în ordinea stabilită.

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu Caraman